

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 19 lutego 2016 roku Sąd Rejonowy w Piotrkowie Trybunalskim zasądził od pozwanego (...) w W. na rzecz powoda W. D. kwotę 13. 803,61 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 30 maja 2014 roku do dnia zapłaty, oraz kwotę 200 zł oraz kwotę 4.179,72 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Powyższe orzeczenie Sądu Rejonowego zaskarżył pozwany w całości zarzucając mu naruszenie prawa materialnego tj.: art. 78-81, 123 pkt. 3 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, ubezpieczeniowym funduszu gwarancyjnym i polskim biurze ubezpieczycieli komunikacyjnych (dz. U. z 2013 r., poz. 392, z 2014 r. ze zm.) poprzez ich niezastosowanie, co skutkowało wadliwym przyjęciem, iż pozwana posiada legitymację procesową bierną w wytoczonym procesie; art. 822 § 1 k.c. poprzez jego niezastosowanie, co skutkowało wadliwym przyjęciem, iż pozwana posiada legitymację procesową bierną w wytoczonym procesie; naruszenie prawa procesowego tj.: art. 328 § 2 k.c. przez niewyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem odpowiednich przepisów prawa; art. 233 k.p.c. przez sformułowanie na podstawie materiału dowodowego zebranego w sprawie błędnego wniosku prowadzącego do uznania, że pozwana posiada legitymację procesową bierną do występowania w niniejszej sprawie, art. 231 k.p.c. poprzez błędne uznanie za ustalony fakt, że w sprawie zachodzi odpowiedzialność odszkodowawcza pozwanej.

W konsekwencji czego pozwany wnosił o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów procesu za pierwszą instancję, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Z ostrożności procesowej pozwany wnosił również o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania. Pozwany wnosił również o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania odwoławczego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W odpowiedzi na apelację pełnomocnik powoda na rozprawie apelacyjnej przyznał, iż apelacja jest zasadna, wnosił przy tym o nieobciążanie strony powodowej kosztami postępowania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja strony pozwanej okazała się trafna i zasługiwała na uwzględnienie.

Trzeba tu podnieść, iż ustalenia dokonane przez Sąd I instancji Sąd Okręgowy przyjął za własne z następującą zmianą, iż pozwany w procesie likwidacji szkody nr (...) działała jako korespondent ubezpieczyciela sprawcy szkody - C. A., w konsekwencji czego należało ustalić, iż pozwany nie udzielał ochrony ubezpieczeniowej sprawcy szkody w zakresie OC posiadacza pojazdu komunikacyjnego w zakresie zdarzenia objętego pozwem.

Wobec tak ustalonej roli pozwanego w procesie likwidacji szkody należy uznać, iż wszystkie zarzuty apelacji sprowadzające się w zasadzie do kwestionowania legitymacji procesowej pozwanej w sprawie, należy uznać za zasadne. Sąd Rejonowy, nie odnosząc się w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia do zarzuty braku legitymacji procesowej po stronie pozwanego, dokonał wbrew treści art. 233 k.p.c. i 231 k.p.c. błędnej oceny zgromadzonego materiału dowodowego sprawy. Jak słusznie podnosi apelujący, brak było bowiem w materiale dowodowym sprawy podstaw do przypisania pozwanemu odpowiedzialności za skutki wypadku objętego pozwem.

Jak trafnie wskazał apelujący w oparciu o treść rozdziału 5 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, ubezpieczeniowym funduszu gwarancyjnym i polskim biurze ubezpieczycieli komunikacyjnych (dz. U. z 2013 r., poz. 392, z 2014 r. ze zm.) w wersji sprzed nowelizacji wprowadzonej ustawą z dnia 19 sierpnia 2011 r. o zmianie ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych oraz niektórych innych ustaw, która weszła w życie w dniu 11 lutego 2012 r., które to przepisy stanowiły implementację do prawa polskiego wskazanej wyżej dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady, pozwany działał jako reprezentant ubezpieczyciela czeskiego.

Zgodnie zatem z treścią art. 80 cytowanej ustawy zadaniem reprezentanta do spraw roszczeń (czyli pozwanego) była jedynie likwidacja szkody będącej następstwem zdarzeń, które miały miejsce na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej, innego niż państwo, w którym poszkodowany ma miejsce zamieszkania lub siedzibę, lub na terytorium państw trzecich. Reprezentant wykonuje swoje obowiązki na podstawie pełnomocnictwa udzielonego przez zakład ubezpieczeń, o którym mowa w art. 78 ust. 1. Z powyższych przepisów jasno wynika, iż reprezentant wykonuje swoje czynności nie w imieniu swoim, lecz w imieniu zakładu ubezpieczeń, który reprezentuje na podstawie udzielonego przez ten zakład pełnomocnictwa. Mimo zatem, że reprezentant ma za zadanie zlikwidować szkodę i doprowadzić do uregulowania płatności odszkodowawczych, nie może budzić wątpliwości, iż w świetle wskazanego charakteru reprezentanta zakładu ubezpieczeń (działanie w imieniu tego zakładu na podstawie udzielonego pełnomocnictwa), jedynym podmiotem zobowiązanym w określonych okolicznościach do ponoszenia ze swojego majątku kosztów szeroko rozumianych odszkodowań jest zakład ubezpieczeń, którego reprezentant reprezentuje. Innymi słowy zadaniem reprezentanta jest doprowadzić swoim działaniem do tego, aby szkoda została prawidłowo i bez zbędnej zwłoki zlikwidowana, zaś w przypadku odpowiedzialności ubezpieczyciela nadto dopilnowanie, aby w taki sam sposób ubezpieczyciel wypłacił poszkodowanemu należne odszkodowanie.

Natomiast żadne przepisy prawa, w żadnym razie nie uprawniają konstatacji, iż reprezentant odpowiada swoim majątkiem obok ubezpieczyciela za wypłatę należnego odszkodowania ubezpieczonemu. Twierdzeniu takiemu przeczy sama istota umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, przez zawarcie, której ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczony albo ubezpieczający (art. 822 § 1 k.c., w zw. z art. 9 ust. 1 i 2 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych).

W przypadku pozwanego brak jest natomiast źródła odpowiedzialności, którą błędnie przypisywał mu powód i Sąd Rejonowy wydający zaskarżone orzeczenie. Albowiem pozwany nie zawierał przecież ze sprawcą szkody umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, dlatego też próba obarczania go odpowiedzialnością za skutki wypadku objętego pozwem jest bezpodstawna.

Wskazać trzeba, iż powyższy pogląd Sądu Okręgowego znajduje również potwierdzenie w orzeczeniu Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 24 stycznia 2014 roku (sygn. akt I ACa 919/13).

Reasumując Sąd I instancji, wbrew zebranemu w sprawie materiałowi dowodowemu, nieprawidłowo, w sposób nieuprawniony przyjął istnienie legitymacji procesowej po stronie pozwanej. Wobec czego należało uwzględnić apelację strony pozwanej w całości i zmienić zaskarżony wyrok poprzez oddalenie powództwa, co Sąd Okręgowy uczynił w oparciu o przepis art. 386 § 1 k.p.c.

Zmiana zaskarżonego wyroku co do istoty sprawy, spowodowała konieczność zmiany tego wyroku w punkcie 3 w zakresie rozstrzygnięcia o kosztach procesu i dlatego też Sąd II instancji w oparciu o zasadę odpowiedzialności za wynik procesu (art. 98 k.p.c.) zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 2417 zł tytułem zwrotu kosztów procesu. Na powyższą kwotę składa się całość kosztów procesu poniesiona przez pozwanego przed Sądem I instancji w postaci 2400 zł - tytułem kosztów zastępstwa procesowego, 17 zł - opłata skarbową od pełnomocnictwa. Wynagrodzenie pełnomocnika pozwanego zostało ustalone na podstawie § 6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r. poz. 490).

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. Powód przegrał postępowanie apelacyjne w całości, w związku z czym powinien zwrócić stronie przeciwnej poniesione przez nią koszty postępowania apelacyjnego, tj. kwotę 3101 zł, na którą składają się: 701 zł - opłata sądowa od apelacji oraz 2400 zł - koszty zastępstwa radcy prawnego. Wynagrodzenie pełnomocnika pozwanego zostało ustalone na podstawie § 2 ust. 5 w zw. z § 10 ust. 1 pkt. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. 2015.1804 z dnia 5.11.2015 roku).

Wskazać w tym miejscu jeszcze należy, iż w ocenie Sądu Okręgowego sprawie nie zaszyły żadne przesłanki określone art. 102 k.p.c. z uwagi na które powód miałby zostać zwolniony z obowiązku zwrotu na rzecz pozwanego kosztów procesu przed Sądem I i II instancji.